

کی مرد بحدی سایر؟

دانش و مطالعات فنی
جامع علوم انسانی

در بیشتر از کشورهای جهان و از جمله ایران خاتم‌ها، غالباً دارای کارها و مشاغلی در خارج خانه هستند و ناچارند که هم کارهای خانه و هم کارهای خارج را انجام دهند. برای این قبيل خانمهای مستله‌ای که از همه مهمتر است این است که بجهه خود را موقعی که سرکار سپرورد به چه کسی بسپاردند و در حقیقت بزرگترین مشکل آنها پیدا کردن شخص مورد اعتمادیست که بتوانند در غایب خود کودکشان را زیر نظر و مراقبت او قراردهند.

این موضوع یعنی یافتن کسی که بتوان بچه‌ها را باوسپرد، تنها برای مادرانی که در خارج کار سیکنند و یا پدرانی که بدلاً ائم همسران خود را از دست داده‌اند مطرح نیست، بلکه بکرات پیش می‌آید که آقا و خانم خانه می‌خواهند دو نفری و بدون بجهه‌ها به سفرت کوتاه و یا سینما و گردش بروند و بطور خلاصه چند ساعت یا چند روز از منزل خود غیبت کنند و نمیدانند که در این مدت بجهه‌های خود را چه کنند و در چه شرایطی تحت مراقبت و سپریستی یک نفر دیگر قراردهند.

بسیاری از مادران و پدران وقتی هم که چنین کسی را پیدا کنند، وقتی که بسافت سپرورد و وقتی که برای مدت کوتاهی از منزل خارج می‌شوند، خیالشان راحت نیست و از جانب بجهه‌های خود نگرانند. آنها نگران هستند که مبادا بجهه در غیاب آنها بی‌تریت شود، حرفهای بد یاد بگیرد و کارهای ناشایست کند، نگرانند که یک وقت کسی که بجهه خود را به او سپرده‌اند با کودک بدرفتاری کند و پارهای از اوقات هم دچار حسادت می‌شوند که بجهه با مراقبت خود بیش از آنها مأнос نشود و عشق و محبت زیادتر از پدر و مادرش باو پیدا نکند.

دانشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل حلقه علوم انسانی

بچه‌ها را برای چند ساعت به چه کسی میتوان سپرد؟

پدران و مادرانی که بچه خود را برای چند ساعت بطور مستاوب بمنظور خروج از منزل بیخواهند به کسی بسیارند ، در درجه اول باید یک اعتماد متقابل میان بچه و خودشان بوجود آورند که بچه همه ماجراها و اتفاقاتی را که در غیاب آنها روی میدهد ، وقتی که بخانه بازگشته باشد ، برایشان تعریف کند . و بدین ترتیب متوجه میشوند که در مدت غیبت آنها چه کارهایی پدرستی انجام نشده است و چه تندکراتی را باید بمراقب فرزند خود بدهند و در صورتیکه باکودک بدرفتاری شده و از او خوب مراقبت نشده بچه را دفعه بعد نزد مراقب دیگری بگذارند .

در مورد کودکان خردسال و شیرخوار دراین مورد وضع دشوارتر میشود زیرا بچه‌های کوچک و شیرخوار درست عقلشان نمیرسد که همه چیز را به پدر و مادر خود بگویند و پدر و مادرها باید دقت بیشتری در انتخاب مراقب بچه بگذارند . کودکان خردسال و شیرخوارها را باید نزد کسانی گذارد که بچه خیلی با آنها آشنا باشد . مراقب کودکان خردسال باید آرام ، با حوصله باشد و زیان کودک سرش بشود و بتواند سر او را گرم کند و بعلاوه باید آقدر خونسردی در کار خود داشته باشد که اگر حادثه‌ای پیش آمد دست و پای خود را گم نکند و از همه بهتر باید طوری اعتماد متقابل میان پدر و مادر و مراقب کودکان وجود داشته باشد که اگر سراقب بچه‌ها به پدر و مادر اطلاعی از چگونگی رفتار کودک آنها داده باور کنند .

باید اعتراف کرد که نگرانی آنها هم بیمورد نیست و از هر حیث بمجاالت و اتفاقاً پدران و مادرانی که نگران میشوند بهتر از آنها نیستند که خونسرد ، کودک خود را رها میکنند و میروند ولی اصولاً دراین مورد چه میتوان کرد ؟ در درجه اول چطور میتوان افراد مناسب و قابل اعتماد را برای مراقبت از بچه‌ها و سپردن آنها بیدار کرد و در درجه دوم این افراد چه خصوصیاتی را باید عهدهدار باشند ؟ و پدر و مادرها پس از سپردن کودک خود چه باید بگذارد ؟ در مورد قسمتی از خانه‌هایی که کار خارج دارند معمولاً مادر بزرگ بچه حاضر میشود که از کودک در غیاب مادر او نگهداری کند ولی همه مادر بزرگ‌ها هم حال و حوصله این کار را دارند . برای پیدا کردن جواب این مشوالات متعدد مجله معروف «التزن» که مجله خانوادگی آلمان غربی است با چند نفر از کارشناسان علوم تربیتی و روانشناسان و کارکنان کودکستانها و بالاخره کسانی که با بچه‌ها سروکار داشته و بروجیه آنها آشناشانی دارند مصاحبه کرده است و این مقاله نتیجه اظهار نظرهای آنهاست :

دراین مورد بطور کلی ، این کارشناسان چنین اظهار عقیده کردند که اولاً کسی که بچه‌ای را دوست داشته باشد و از او خوش بشاید و کسی که برای بچه شخصیت قائل باشد از نظر سپردن بچه قابل اعتماد است و چنین شخصی هرگز حاضر نمیشود به کودک لطمہ و آسیبی وارد شود . ثانیاً برای اینکه چنین افرادی بتوانند بخوبی از بچه‌ها مراقبت و نگهداری کنند باید یک توافق فکری و درک کاملی میان پدر و مادر کودک و سراقب او وجود داشته باشد .

سپردن بچه‌ها برای چند روز یا چند هفته

معمولًا در بیشتر خانواده‌ها پدرها ترجیح میدهند که بچه‌ها را در تعطیلات و مسافرت‌ها همراه نبرند. شاید منطق آنها از لحاظ آنکه باین ترتیب استراحت بیشتری می‌کنند درست باشد ولی بهر حال باید دانست که بچه‌ها از این وضع رنج می‌برند و بهترین راه حل برای این منظور آنست که پدران، خودشان به تنهائی بمسافرت بروند و مادرها و بچه‌ها را در خانه بگذارند و آنها را بعد از آنکه از مسافرت بازگشته بازی تفریح و استراحت بفرستند. اگر اینکار عملی نباشد و پدر و مادر ترجیح دهند که حتماً با تفاق سافرت بروند و بچه‌ها را با خود نبرند، دراین صورت باید بفکر پیدا کردن یک فرد مورد اعتماد باشند که بتواند بچه‌ها را باو بسپارند. دراین سورد هم پدر و مادر نباید فراموش کنند که پرستار و مراقب بچه آنها نباید کسی باشد که فقط کارهای خانه، آشپزی و نظافت را خوب انجام دهد، بلکه این پرستار یامراقب باید این خصوصیت را داشته باشد که بتواند اعتماد بچه‌ها را به خود جلب کند و غم دویزی از پدر و مادر را از قبیل آنها بزدايد و سعی نند که با آنها مهربان و خوب باشند نه آنکه فقط از بچه‌ها انتظار اطاعت و حرف‌شنوی را داشته باشد.

اگر بچه‌ها، مادر بزرگ زداوند که بتوانند آنها را نزد مادر بزرگشان بگذارند بهتر آنست که یک نفر زن جوان و با حوصله را در مقابل دادن دستمزد فقط برای مراقبت و پرستاری بچه‌ها استخدام کنند و نگهداری و سرپرستی بچه‌ها را به کلفت و خدمتکار خانه

که هزارگرفتاری دیگر هم دارد و اگذار نکنند. رامحل دیگر آنست که بچه‌ها را از خانه خود خارج کرده و بخانواده‌ای که خودشان هم چند جه دارند بسپارید و البته در مقابل اینکار بانها پولی بدھید یا تعهد کنید که شما هم بنویس خود بچه‌های آنها را هر وقت که خواستند نگهداری نمائید و بچه‌ها باین ترتیب راحت‌ترند زیرا همایزی‌های جدیدی پیدا می‌کنند و سرگرم می‌شوند ولی بهتر این است که قراری بگذارید و ترتیبی بدھید که بچه‌ها هر وقت خواستند بتوانند با شما در مسافرت تماس بگیرند. این کار خیال آنها را راحت‌تر خواهد کرد.

سپردن بچه‌ها بطور مرتب و روزانه

حالا باید دید که اگر مادری بعلت کارهای خارج از خانه، ناچار شد هر روز بچه خود را در خانه بگذارد باید او را بچه کسی بسپارد؟ جواب دادن باین سؤال کلی، مشکل است مخصوصاً در موردی که مادر ناچار شود بالافصله پس از وضع حمل در خارج از خانه کار کند، معمولًا مادرانی که از نظر علاقه به شغل و حرفه و یا از نظر احتياجات مادی خود را ناچار سبب‌شوند که در خارج از خانه بکار پیدا کنند باید قبل از همه چیز چند نکته را مورد توجه قرار دهند.

* بچه‌های شیرخوار گرچه در درجه اول احتیاج به نظافت و تعیز کردن دارند ولی چیزیکه برای آنها از نظر پرورشی مهمتر است احتیاجی است که آنها به محبت دارند. محبت و صمیمت مادرانه. بنابراین کسی را که برای پرستاری و مراقبت از بچه‌ها انتخاب می‌کنید باید صمیمی، خوش قلب و مهربان باشد.

* بچه های شیرخوار به کسی احتیاج دارند که سر فرصت و با سهربانی آنها را مورد محبت و نوازش قرار دهد و کسی رامیخواهد که با او انس بگیرند. بنابراین پرستار و مراقب بچه باید شخصی باشد که اگر بچه زیاد با او مأнос شده و مهر بورزد مورد حسادت اولیا واقع نشود و پدر و مادر بچه باو کاملا خوشبین بوده و اعتقاد داشته باشد. این نکته مخصوصا از این نظر قابل ذکر است که پارهای از مادران به کسی که مورد محبت بچه آنها واقع شده حسادت میکنند و حتی برایشان غیرقابل تحمل است که بچه، مادر بزرگش را هم بیشتر از آنها دوست داشته باشد.

* برای بچه های شیرخوار، جدائی و دور شدن از پرستار و کسی که مورد محبت آنها واقع میشود خیلی دشوار است. تنها بچه ها در سن کودکستان میتوانند دوری و جدائی از پرستار خود را تحمل کنند و بدین ترتیب کسی که بعنوان پرستار و مراقب بچه شیرخوار تعیین میشود باید کسی باشد کسی که تواند مدت نسبتا طولانی حداقل تا سن کودکستان بکار خود ادامه دهد و در غیر اینصورت بچه از نظر عاطفی لطمه شدیدی میخورد.

* بچه های کوچکتر از سه سال را حتی - الامکان نباید به پرستاران و مراقبانی سپرد که بزبان مادری بچه آشنازی ندارند زیرا با این ترتیب بچه ها زبان مادری خود را بطور عمیقی نمیتوانند فرار گیرند و باصطلاح دو زبانه بار سیاپند یعنی نیمی از زبان مادری خود و نیمی از زبان پرستار را یاد میگیرند که در آینده برای آنها مشکلاتی بیار میآورد.

مثلا پرستارانی که در زندگی زناشوئی دچار شکست و جدائی شده‌اند آنها اینی که خودشان بعلتی بجهه‌دار نشد و نازا باقی مانده‌اند و باین جهت به مادر کودک حسادت می‌ورزند و بالاخره پرستارهایی که در خانواده خود با زجر و عذاب بزرگ شده‌اند، بهیچ وجه مناسب برای سربستی کودکان نیستند و نباید کودک بیگناه را بلست چنین پرستارانی سپرد.

* پدران و مادران باید در هر حال نسبت به کسی که بعنوان پرستار یا مراقب بجهه خود انتخاب می‌کنند اعتماد داشته باشند. غالباً با او در مورد چگونگی پرورش کودک خود مذاکره کرده و مشورت نمایند و یک راه حل مورد قبول دو طرف را پیدا نمایند. معمولاً این پرستاران روی بجهه‌ها نفوذ زیادی دارند و بهمین جهت است که باید تکلیف کار و روش پرورش بجهه تعیین شود و آنها بطرز این روش رفتار کنند. هر روز طبق دستور و توجه پدر و مادر روش خود را عوض نکنند زیرا بجهه نمی‌توانند هر روز خود را عوض کند.

* بدترین وضع ممکن آنست که میان پدر و مادر و پرستار بجهه اختلاف نظر وجود داشته باشدو پدر و مادر بخواهند که بجهه خود را مخالف نظر پرستار پرورش دهند در غیر این صورت کودک یکلی گیج می‌شود و نمیداند حرف چه کسی را گوش کند و درست را از نادرست تشخیص نمیدهد در این قبيل موارد پدر و مادر، باید قاطعیت از خود نشان دهند یعنی یا اینکه تسلیم نظر پرستار شوند و حرف اورا بپذیرند و در این صورت روی نظرات خود پاسخاری نکنند و یا آنکه پرستار او را وادار کنند که تسلیم نظر آنها شود و در غیر این صورت هم فکر پرستار دیگری برای بجهه خود باشند.

* حالات روحی و عقده‌های پرستار در چگونگی پرورش کودک اثر فوق العاده‌ای دارد که هرگز نمی‌توان متکر آن شد و پدران و مادران باید حتی المقدور پرستارانی را برای بجهه خود انتخاب کنند که زندگی خانوادگی روشی داشته و فارغ از عقده‌های مختلف باشند.

شال و مطالعات فرنگی ح. علوم انسانی